

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. és Társai Ügyvédi Iroda (**fél címe.**, ügyintéző: dr. Fodor Tímea ügyvéd) által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek a dr. Nagy János ügyvéd (fél címe .) által képviselt **alperes neve (alperes címe.)** alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2020. október 20. napján meghozott 22.P.20.406/2020/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét érdemben nem érinti, de a rendelkező rész első bekezdésének utolsó sorát annyiban kijavítja, hogy az alperes azt híresztelte valótlanul, hogy a felperes baloldali kormányok idején nyerte sorra a busás pályázati pénzeket és munkákat állami cégektől.

Fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 6.720 (Hatezer-hétszázhusz) forint másodfokú perköltséget, valamint az állam javára az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára 32.000 (Harminckétezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes ügyvéd, politikus, akivel szemben büntetőeljárás volt folyamatban. ... (országgyűlési) képviselő 2018. március 12-én a „...” című hetilapban, majd március 14-én a ... című műsorban is nyilatkozott a felperes ...-s és ..-s kampányokban kifejtett tevékenységével kapcsolatosan. A hírt átvette több másik sajtóorgánium, így ahu internetes hírportál is.
- [2] Az alperes (helyesen: az alperes jogelődje) által üzemeltetett ripost.hu internetes hírportálon - ahu cikkére, mint eredeti közlő információira hivatkozva - 2018. március 26. napján cikk (a továbbiakban: cikk) jelent meg „... kampányokba ment ... lopott pénze: kitalált a védett tanú” címmel, mely alábbiakat tartalmazta: „A ...-féle bűnszervezet lopott pénzéből finanszírozták a maffiabaloldal politikai tevékenységét. Százmilliókat lapátoltak át. Az elmúlt hónapokban többször is bebizonyosodott, hogy a bűnszervezetben, adó milliárdok elcsalására felépített,hoz köthető iskolaszövetkezeteket valójában a baloldal politikai céljaira használták. ... A napokban egy védett tanú vallomására hivatkozva ... nyilatkozta azt a sajtóban, hogy ... és személyesen találkoztak a

2014-es kampány előtt és ... pénzt adott átnak. Ehhez hasonló fekete pártpénz-ügyletek, akár komplett baloldali kampányok illegális finanszírozása és lebonyolítása többször is előfordult az elmúlt években. Gyakorlatilag erre építették fel a hálózatot és erre használták a be nem fizetett adó milliárdokat - árulta el a ...hu-nak megszólaló védett tanú, aki a hálózat egyik kulcsfigurája. A férfi ... (immár vitán felülállóan állfüggetlen) képviselő 2015-ös ...i kampányán keresztül szemléltette ... módszerét. ... 2002-től a diákokkal minden választás idején aktív kampánymunkát végzett és végeztetett. Cserébe sorra nyerte a munkákat az állami cégektől, és a busás pályázati pénzeket a baloldali kormányok idején..."

- [3] A felperes keresetet terjesztett elő annak megállapítása iránt, hogy az alperes megsértette jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a cikkben írt valótlanosságok, így egyebek mellett annak híresztelésével, hogy sorra nyerte a munkákat állami cégektől és busás pályázati pénzeket a baloldali kormányok idején (a továbbiakban: sérelmezett közlés). Kérte az alperest 600.000,- forint sérelemdíj, valamint perköltség megfizetésére is kötelezni.
- [4] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. §-ének (2) bekezdésére és a - fellebbezés szempontjából jelentős - sérelemdíj tekintetében 2:52. §-ára alapította. Annak összecszerúsége körében előadta, hogy az külön bizonyítást nem igényel, az okozott sérelemmel köztudomásúlag összhangban van, nem tekinthető kirívóan magasnak. Az alperes a cikket egy nagy olvasottságú internetes sajtótermékben tette közzé, így a sérelmezett közlés nagy nyilvánossághoz jutott el. A másodközlés ténye nem mentesítheti az alperest. Az alperes olvasóközönsége nyilvánvalóan eltér a korábbi közlők közönségétől, különben nem lenne értelme fenntartani a portált. A cikk tartalma nem volt teljesen ugyanaz, mint a korábbiaké és mindenképpen megerősítő hatása volt. Hivatkozott a sérelemdíj szankciós - úgynevezett magánjogi pönálé - jellegére, valamint arra is, hogy az alperes felróhatóan járt el, mert nem tanúsított kellő körültekintést a közlemény megjelentetését megelőzően. Perköltség igényét 30.000 forint plusz áfa összegben jelölte meg, hivatkozva a becsatolt költségjegyzékre, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: költségrendelet) 3. §-ának (2) bekezdés a) pontjára és arra, hogy képviselője áfa-körbe tartozik.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Indokolásként - a sérelemdíj összecszerúsége körében - előadta, hogy az eltúlzott mértékű, mert sokadik közlőnek minősül tekintettel arra, hogy ... már 2018. március 12. napján megjelent ... című hetilapban, majd a ... című műsorban is nyilatkozott. Ezt követően naponta jelentek meg a felperes által sérelmezett állítást megfogalmazó cikkek és híradások, egyebek mellett ahu oldalon 2018. március 14-én. Tekintettel arra, hogy a cikk megjelenését megelőzően számos másik híradás is foglalkozott ezzel a témával, ezért közrehatásának mértékét nem lehet megállapítani. Emellett a felperes közszereplő, akinek fokozott tűrési kötelezettsége van őt érintő közéleti témákkal összefüggésben. Vitatta, hogy a felperes megítélése a közvélemény előtt hátrányosan változott volna a cikk következtében, mert annak megjelenése előtt annyi hasonló tartalmú cikk és híradás jelent meg, hogy az nem volt érdemi hatással a felperes megítélésére. A represszív funkcióval kapcsolatosan eseti döntésre hivatkozva előadta, hogy az akkor lehet hangsúlyos, ha a jogsértés az érintett személy magánszféráját érinti. Közéleti témával összefüggő jogsértés esetén arra is figyelemmel kell lenni, hogy a közérdeklődésre számot tartó események szabad vitatását, a véleménynyilvánítás, valamint a sajtószabadság gyakorlását befolyásolhatják a súlyos bírságok. Így a sérelemdíj szankciós jellegét az eset összes körülményeinek figyelembevételével kell érvényre juttatni úgy, hogy az ne járjon aránytalan jogkorlátozással.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes (helyesen: az alperes jogelődje) azzal,

hogy a cikkben valótlanul hírsztelte, hogy a 2014-es kampány előtt **...nek** pénzt adott, továbbá, hogy ... baloldali kampányok illegális finanszírozására használta a be nem fizetett adó milliárdokat, valamint ... sorra nyerte a munkákat állami cégektől és busás pályázati pénzeket a baloldali kampányok idején, megsértette a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 forintot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 38.100 forint perköltséget, valamint az államnak az adóhatóság külön felhívására 36.000 forint kereseti illetéket.

- [7] Ítéletének indokolásában a sérelemdíj összegszerűsége körében Ptk. 2:52. §-ának (1)-(2) bekezdése alapján értékelte a jogsértés súlyát, az alperes (helyesen: alperesi jogelőd) felróhatóságának mértékét, a felperesre gyakorolt hatását. Úgy ítélte meg, hogy a perbeli esetben súlyos jogsértés történt, mert a felperesről olyan tényeket hírsztelt az alperes (helyesen: az alperes jogelődje), amelyek bűncselekmény megvalósítását jelentik. Emellett az alperes (helyesen: az alperes jogelődje) - bár egymással összefüggő - de több, a felperesre nézve sértő valótlan tartalmú kijelentést tett a cikkben, mely - lévén nagy olvasottságú internetes sajtótermék - nagy nyilvánosságot kapott. Az elsőfokú bíróság azt is értékelte, hogy az alperes (helyesen: az alperes jogelődje) felróhatóan járt el, mivel a cikk megjelenését megelőzően a tényállítások valóságtartalmának nem járt utána. Maga is azt állította, hogy „sokadik közlő”, így az információkat automatikusan, gyakorlatilag ellenőrzés nélkül átvette.
- [8] Rámutatott ugyanakkor, hogy a felperes a perben nem adott elő olyan köztudomást meghaladó hátrányokat, melyek kifejezetten a cikkel összefüggésben érték volna őt, vagy környezetét, e körben bizonyítási indítvánnyal nem élt. Azt is figyelembe vette, hogy az alperesi hivatkozásnak megfelelően, a felperes által nem vitatottan, a cikk megjelenésének idején, illetve azt megelőzően több azonos tartalmú cikk jelent meg más hírportálokon, ezért nem állapítható meg, hogy a nem vagyoni hátrányok kifejezetten a perbeli cikkel összefüggésben érték volna a felperest. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy 500.000,- forint az az összeg, amely a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálására alkalmas lehet, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [9] Az ítélet elleni fellebbezésében az alperes kérte a fizetendő sérelemdíj összegének 100.000 forintra való leszállítását, valamint a felperes másodfokú perköltségben marasztalását.
- [10] A fellebbezés indokolása szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. §-ának (2) bekezdése alapján kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását a Pp. 369. §-ának (3) bekezdés c) és d) pontja szerinti felülvizsgálati jogkör gyakorlása körében. Fellebbezésében az elsőfokú eljárásban benyújtott ellenkérelmében előadottakra hivatkozott és abból csak azt emelte ki, hogy a cikket megelőzően megjelent többi híradásra tekintettel közrehatásának aránya nem megállapítható.
- [11] Fellebbezési ellenkérelmében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes csatolt költségjegyzék szerinti összegű másodfokú perköltségben marasztalását kérte.
- [12] Ellenkérelmének indokolásában kifejtette, hogy a sérelemdíj körében a Ptk. nem írja elő hátrány bizonyítását. Megítélhetőségének egy feltétele van: a személyiségi jogsértés bekövetkezése. Az összegszerűség körében a Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdése határozza meg a bíróság által értékelendő körülményeket. Így nem volt kötelezettsége a konkrét összeg vonatkozásában egyéb bizonyítást eszközölni, azt pedig a keresetlevelében részletesen kifejtette, hogy mire alapozza igényét. Figyelembe kellett venni alperes jogsértésének súlyát, felróhatóságának mértékét, a rá és környezetére gyakorolt hatást, és fentiek alapján annak pönálé jellegét is. A perbeli esetben pedig

azt is, hogy cikk három önálló jelentéstartalmú valótlan közlést tartalmazott. A jogsértés súlyát és alperes (helyesen: alperes jogelődjének) felróhatóságát nem csökkenti az a körülmény, hogy más sajtószervek is beszámoltak a valótlanságról.

- [13] Nagy súllyal szükséges az alperes esetében figyelembe venni továbbá a sérelemdíj pönálé jellegét, mert egy kiadó esetében csupán a jelentősebb összegű sérelemdíj lehet alkalmas arra, hogy visszatartsa a további jogsértésektől. A megítélt sérelemdíj egyáltalán nem eltúlzott, mert azt az eljáró bíróság a fentiek alapján, a Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdése szerint figyelembe vehető körülményeket megfelelően értékelve állapította meg. Másodfokú perköltségét a költségjegyzékben 6.000 forint plusz áfa összegben határozta meg a költségrendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdése alapján.
- [14] A fellebbezés alaptalan.
- [15] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a keresetnek részben helyt adó elsőfokú ítélet ellen csak a sérelemdíj összegének 100.0000 forintra való leszállítása érdekében fellebbezett. Így tehát az elsőfokú ítéletnek a jogsértést megállapító és az alperest 100.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelező, illetőleg a keresetet az 500.000 forint feletti sérelemdíj tekintetében elutasító rendelkezései fellebbezés hiányában - a Pp. 358. §-ának (5) bekezdése alapján - jogerőre emelkedtek. E rendelkezéseket tehát a másodfokú felülbírálat nem érinthette. A sérelemdíj összegszerűségét illetően az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte és a tényállást helyesen állapította meg. A releváns tényeket teljeskörűen figyelembe vette és megfelelően értékelte, döntésével ezért az ítéletábra egyetértett.
- [16] Észlelte ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részének első bekezdése elírást tartalmaz. Az elsőfokú bíróság ugyanis azt állapította meg, hogy az alperes annak a valótlan ténynek a híresztelésével is megsértette a felperes jóhírnévhez való jogát, hogy a felperes „baloldali kampányok” idején nyerte sorra állami cégektől a munkákat és busás pályázati pénzeket. A „kampányok” szó nyilvánvaló elírás, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában, a tényállás körében maga is helyesen rögzítette, hogy a cikk baloldali kormányok idején elnyert munkákról és busás pályázati pénzekről beszél. Az is helyesen szerepel az indokolásban, hogy a felperes keresetében is e tényállítás valótlanságának megállapítását kérte. A fellebbezés ugyan az elsőfokú ítélet e rendelkezését nem érintette, a Pp. 353. §-a azonban nem tartalmaz korlátozást a másodfokú bíróság számára abban a tekintetben, hogy az elsőfokú ítélet kijavítását milyen körben eszközölheti. A CKOT 17. számú állásfoglalás ugyanakkor kimondta, hogy az elsőfokú ítélet másodfokú bíróság általi kijavításának új jogintézményét abban a mederben indokolt tartani, hogy a másodfokú bíróság az általa meghozott határozat rendelkező részének pontos megfogalmazása érdekében szükséges körben éljen ezzel a lehetőséggel. Ezért az ítéletábra az ítélet rendelkező részét e tekintetben kijavította.
- [17] Elírást tartalmaz továbbá az elsőfokú ítélet rendelkező részének ugyanezen bekezdése és - számos helyen - indokolása is. Ugyanis az elsőfokú bíróság - és beadványaiban mindkét fél - a cikk közléseivel valamennyi esetben az alperesre hivatkozik, az ő jogsértéséről, közrehatásáról beszél, noha 22.P.21.996/2019/14. sorszámú végzésével maga állapította meg, hogy a per jelenlegi alperese csupán jogutóda a cikket közlő ...-nek. A CKOT állásfoglalásban írtakra figyelemmel a másodfokú bíróság az indokolásban található elírásokat csak - a tény a megfelelő helyen jelezve - pontosította. Észlelte továbbá, hogy az elsőfokú ítélet száma helyesen 22.P.20.406/2020/10.
- [18] Az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott részének érdemét illetően megállapította az ítéletábra,

hogy a sérelemdíj összegszerűsége körében irányadó, az elsőfokú ítélet indokolásának [17] bekezdésében írtakkal ellentétben valójában a Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdésében felsorolt releváns szempontok mindegyikét figyelembe vette az elsőfokú bíróság. Azokat megfelelő súllyal értékelte és erről ítéletének indokolásában számot is adott. Az ott kifejtetteket az ítéletábra nem kívánja megismételni.

- [19] A közlés - alperesi fellebbezésben a korábban hivatkozott körülmények közül kiemelt - másodlagos jellegét illetően ugyanakkor rámutat az ítéletábra, hogy a híreszteléssel megvalósított jóhírnév sértések esetén ennek nemcsak amiatt van jelentősége, hogy ezáltal további, a valótlan tényállításról még nem értesült olvasók is tájékoztatást nyernek azokról, hanem azért is, mert a korábbi közlések alapján már tájékozott közönség a másodközlés által megerősítést kap.
- [20] Annyiban osztja a másodfokú bíróság az alperes álláspontját, hogy valóban nem bizonyítható az, hogy jogelődjenek olvasóközönsége eltért a korábbi közléseket már ismerők körétől. Kétségtelen, hogy lehetetlen azt bizonyítani, hogy az olvasóközönség mekkora része számára volt teljesen új az információ. Arra ugyanakkor helyesen hivatkozott a felperes, hogy az alperesi álláspont elfogadása esetén a másodközlők, illetőleg a híreket utánuk átvevő további közlők lényegében mentesülnének a polgári jogi jogkövetkezmények alól. Ezek azonban a másodközlés fent említett, a korábbi valótlan információt megerősítő hatásra tekintettel nem mellőzhetőek. A sajtó egészének felelőssége van abban, hogy az állampolgárokhoz valós információk jussanak el. Ezt a felelősséget nem lehet - az alperesi érvelést elfogadva - az első közlőkre korlátozni.
- [21] Ráadásul az elsőfokú bíróság a másodközlés tényét az alperes felelősségét csökkentő körülményként figyelembe is vette az ítélet [17] bekezdésének utolsó előtti mondata szerint. Ugyanakkor helyesen értékelte az elsőfokú bíróság azt, hogy a cikk állításai több tényállításnak minősülnek, meglehetősen súlyos tényállítások és a nyilvánosság széles köréhez jutottak el. A felperes azonban azon a köztudomású tényen túl, hogy bárkinek a megítélését hátrányosan érinti az, ha bűncselekményekkel hozzák összefüggésbe, egyéb joghátrányok bekövetkezését nem is állította és nem is bizonyította. Mindezeket figyelembe véve az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy az 500.000 forint sérelemdíj nem tér el olyan mértékben a körülmények alapján indokoltnak tekinthető sérelemdíj összegétől, amely a másodfokú bíróság általi felülmérlegelést a Pp. 369. §-ának (3) bekezdés d) pontja alapján indokolttá tenné.
- [22] Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [23] Az alperes eredménytelenül fellebbezett, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. §-ának (1) bekezdés f) pontja szerint tárgyi illetékfeljegyzési jogos perben az általa le nem rótt fellebbezési illetéket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése, a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése és 102. §-ának (1) bekezdés második mondata, valamint a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése szerint viselnie kell. A másodfokú bíróság a fellebbezésben vitássá tett értéket 400.000 forintnak tekintette, nem pedig meg nem határozhatónak. Ehhez képest a le nem rótt fellebbezési illeték 32.000 forint volt.
- [24] Köteles továbbá a felperes másodfokú perköltségét is megfizetni a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján. Ennek összegét az ítéletábra a vitássá tett összeg határozottságára tekintettel a költségrendelet 3. §-ának (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése, valamint a becsatolt költségjegyzék alapján - figyelemmel a Pp. 82. §-ának (3) bekezdés második mondatára - 6.000

forintban határozta meg, melyet a költségrendelet 4/A. § alapján áfa terhel.

, 2021. január 12.

dr. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

dr. Örkényi László s. k. előadó bíró .
Kollár Zoltán s. k. bíró